

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

งานวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาและตรวจสอบโมเดลความสัมพันธ์เชิงสาเหตุพฤติกรรม การดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของนักศึกษาระดับปริญญาตรี สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว ซึ่งมีวิธีดำเนินการตามขั้นตอนต่อไปนี้

ตอนที่ 1 การพัฒนาโมเดลความสัมพันธ์เชิงสาเหตุพฤติกรรม การดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์

ตอนที่ 2 การตรวจสอบความสอดคล้องของโมเดลความสัมพันธ์เชิงสาเหตุพฤติกรรม การดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์กับข้อมูลเชิงประจักษ์

โดยแต่ละขั้นตอนมีรายละเอียดดังนี้

ตอนที่ 1 การพัฒนาโมเดลความสัมพันธ์เชิงสาเหตุพฤติกรรม การดื่มเครื่องดื่ม แอลกอฮอล์ของนักศึกษาระดับปริญญาตรี สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว

โมเดลความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของพฤติกรรม การดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของนักศึกษาระดับปริญญาตรี สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว พัฒนาตามขั้นตอนดังนี้

1. ศึกษาเอกสาร แนวคิดทฤษฎี และผลการวิจัยต่าง ๆ เพื่อสำรวจแนวคิดเกี่ยวกับ พฤติกรรม การดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ได้แก่

1.1 แนวคิดทฤษฎีของ Cox and Klinger (1988) ที่กล่าวว่า สาเหตุของการเกิด พฤติกรรม การดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของนักศึกษานั้น เกิดจากปัจจัยการแสวงหาความตื่นเต้น (Sensation Seeking) ที่เป็นปัจจัยภูมิหลังของบุคคลกระตุ้นให้เกิดความคาดหวังและแรงจูงใจ ในการดื่ม สอดคล้องกับ Kuntsche et al., (2005) ที่เสนอว่า แรงจูงใจในการดื่มเป็นปัจจัยที่ส่งผล โดยตรงต่อพฤติกรรม การดื่ม และได้รับอิทธิพลมาจากความคาดหวังและการแสวงหาความตื่นเต้น ทำให้วัยรุ่น เกิดพฤติกรรม การดื่มเพื่อตอบสนองต่อสิ่งเร้า และความต้องการเพื่อให้บรรลุจุดมุ่งหมาย ของตน เมื่อนักศึกษามีการแสวงหาความตื่นเต้นที่สูง เช่น แสวงหาสิ่งแปลกใหม่ ประสบการณ์ใหม่ ๆ รวมทั้งเกิดความอยากรู้อยากลอง ก็จะทำให้เกิดความคาดหวังทางบวกจากการดื่มตามมา เช่น ความคาดหวังการลดความตึงเครียด ความคาดหวังทางเพศ การยอมรับทางสังคม และการเพิ่ม ความสนุกสนาน สิ่งเหล่านี้ได้กระตุ้นให้เกิดแรงจูงใจในการดื่ม และ Urbán et al., (2008) ได้กล่าว ในทำนองเดียวกันว่า พฤติกรรม การดื่มของนักศึกษานั้นเกิดจากการที่นักศึกษาเกิด ความคึกคะนอง การแสวงหาความตื่นเต้น แสวงหาสิ่งแปลกใหม่ และแตกต่าง ต้องการเป็นที่ยอมรับในกลุ่มเพื่อน จะกระตุ้นทำให้เกิดความคาดหวังทางบวกจากการดื่มและแรงจูงใจในการดื่มตามมา และบุคคลที่มี

การแสวงหาความตื่นเต้นสูงจะมีความคาดหวังทางลบจากการดื่มต่ำ ซึ่งความคาดหวังทางลบจากการดื่มเช่น จะทำให้เกิดอาการเจ็บป่วย ขาดสมาธิในการเรียน สิ่งเหล่านี้จะให้นักศึกษาไม่มีแรงจูงใจในการดื่ม และหลีกเลี่ยงพฤติกรรมกรรมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์

1.2 แนวคิดของ Vroom (1964) ที่กล่าวว่า การที่บุคคลใดบุคคลหนึ่ง จะทุ่มเทในการทำสิ่งใด สิ่งหนึ่งขึ้นอยู่กับความประเมินว่าตนเองจะทำได้หรือไม่ได้ ซึ่งจะต้องมีแรงจูงใจที่เกิดจากตัวบุคคลที่จะตั้งความคาดหวังในสิ่งที่จะกระทำนั้น ๆ และความคาดหวังนั้นจะเป็นไปตามค่านิยมของตนเอง สอดคล้องกับ Bandura (1977) กล่าวว่า บุคคลจะตัดสินใจ กระทำพฤติกรรมอย่างใดอย่างหนึ่งหรือไม่ ขึ้นอยู่กับความคาดหวังทางบวกหรือความเชื่อในการประมาณค่าผลลัพธ์ที่จะเกิดขึ้นจากการกระทำพฤติกรรมว่ามีคุณค่าเพียงใดเกี่ยวกับผลลัพธ์ที่เกิดขึ้นนั้น ถ้าหากบุคคลมีความเชื่อว่า ผลลัพธ์ที่ได้คุ้มค่า เป็นผลดีก็จะทำให้กระทำพฤติกรรมนั้น ถ้าหากคาดว่าผลลัพธ์ที่ได้จะสร้างผลเสียให้แก่ตนเอง ก็จะทำให้ปฏิเสธหรือหลีกเลี่ยงจากพฤติกรรมนั้น

2. กำหนดนิยามปฏิบัติการที่สามารถวัดค่าได้ ของตัวแปรแต่ละตัวได้แก่ การแสวงหาความตื่นเต้น ความคาดหวังจากการดื่ม แรงจูงใจในการดื่ม และพฤติกรรมกรรมการดื่ม

3. พิจารณาทิศทางอิทธิพลแต่ละตัวแปรได้แก่ อิทธิพลทางตรงหรือทางอ้อม และทางลบหรือทางบวก ที่มีต่อพฤติกรรมกรรมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของนักศึกษา อันมีหลักฐานจากแนวคิดทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

4. เสนอโมเดลความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของพฤติกรรมกรรมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของนักศึกษาที่สร้างขึ้นเป็นโมเดลสมมติฐานของการวิจัย

ตอนที่ 2 การตรวจสอบความสอดคล้องของโมเดลความสัมพันธ์เชิงสาเหตุพฤติกรรมกรรมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์กับข้อมูลเชิงประจักษ์

วิธีการตรวจสอบความสอดคล้องของโมเดล ดำเนินการดังนี้

1. กำหนดประชากร กลุ่มตัวอย่าง และตัวแปรที่ใช้ในการตรวจสอบความสอดคล้องของโมเดลสมมติฐานกับข้อมูลเชิงประจักษ์
2. พัฒนาเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล
3. ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง
4. วิเคราะห์ข้อมูลได้แก่ ค่าสถิติพื้นฐาน การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรสังเกตได้ ตรวจสอบความตรงเชิงโครงสร้างของโมเดลการวัดแต่ละตัวแปรแฝงและวิเคราะห์โมเดลสมการโครงสร้าง (Structural Equation Modeling) ของโมเดลสมมติฐานที่พัฒนาขึ้นกับข้อมูลเชิงประจักษ์

ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

1. ประชากร กลุ่มตัวอย่าง และวิธีการสุ่ม

ประชากร เป็นนักศึกษาระดับปริญญาตรี ชั้นปีที่ 1 ถึงชั้นปีที่ 4 ที่กำลังศึกษาปีการศึกษา 2555 ที่กำลังศึกษาในภาคเรียนที่ 2 ในมหาวิทยาลัยทั้ง 5 แห่งในสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว จำนวนทั้งหมด 42,448 คน (กระทรวงศึกษาธิการและกีฬา สปป ลาว, 2012)

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย เป็นนักศึกษาระดับปริญญาตรี ชั้นปีที่ 1 ถึงชั้นปีที่ 4 ปีการศึกษา 2555 ที่กำลังศึกษาในภาคเรียนที่ 2 ในมหาวิทยาลัยทั้ง 5 แห่งในสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว โดยในการประมาณขนาดกลุ่มตัวอย่างนั้น Hair et al., (2006) ได้เสนอว่า หน่วยตัวอย่างควรมีอัตราส่วน 10 – 20 เท่าต่อ 1 ตัวแปร ในการวิจัยครั้งนี้มีตัวแปรสังเกตได้ทั้งหมด 17 ตัวแปรจะมีขนาดกลุ่มตัวอย่างเท่ากับ 340 คน ขณะที่ Schumacker and Lomax (2004) ได้กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างที่เหมาะสมกับการวิเคราะห์โมเดลสมการโครงสร้าง (SEM) ด้วยโปรแกรม LISREL นั้นจะต้องมีกลุ่มตัวอย่างขั้นต่ำ 400 คน ดังนั้น งานวิจัยนี้ได้กำหนดตาม Schumacker and Lomax ได้กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างนักศึกษาจำนวน 500 คน

การเลือกกลุ่มตัวอย่างในงานวิจัยนี้ใช้วิธีการสุ่มแบบแบ่งชั้นภูมิ (Stratified Random Sampling) ซึ่งแบ่งเป็น 2 ชั้นคือ ชั้นที่ 1 จำแนกมหาวิทยาลัย และชั้นที่ 2 จำแนกระดับชั้นปี และกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างในแต่ละชั้นในจำนวนที่เท่า ๆ กัน โดยมีวิธีการสุ่มตามขั้นตอน ดังนี้

- 1) กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างมหาวิทยาลัยแห่งชาติลาว มหาวิทยาลัยสุภานุวงศ์ มหาวิทยาลัยจำปาสัก มหาวิทยาลัยวิทยาศาสตร์สุขภาพและมหาวิทยาลัยสหวันนะเขต จำนวน 100 คน เท่า ๆ กัน
- 2) ทำการสุ่มกลุ่มตัวอย่างตามรายชื่อนักศึกษาแต่ละชั้นปี จากมหาวิทยาลัยทั้ง 5 แห่งคือ ชั้นปีที่ 1 ชั้นปีที่ 2 ชั้นปีที่ 3 และชั้นปีที่ 4 จำนวน 25 คน เท่า ๆ กัน ดังตารางที่ 2

ตารางที่ 2 จำนวนกลุ่มตัวอย่างนักศึกษาจำแนกตามชั้นปีและมหาวิทยาลัย

ที่	ชื่อมหาวิทยาลัย	กลุ่มตัวอย่างนักศึกษาตามชั้นปี				รวม
		1	2	3	4	
1	มหาวิทยาลัยแห่งชาติลาว	25	25	25	25	100
2	มหาวิทยาลัยสุภานุวงศ์	25	25	25	25	100
3	มหาวิทยาลัยจำปาสัก	25	25	25	25	100
4	มหาวิทยาลัยวิทยาศาสตร์สุขภาพ	25	25	25	25	100
5	มหาวิทยาลัยสหวันนะเขต	25	25	25	25	100
รวม		125	125	125	125	500

2. ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย

ตัวแปรในการวิจัยนี้ ประกอบด้วย

2.1 ตัวแปรแฝงภายนอก 1 ตัวแปร ได้แก่

2.1.1 การแสวงหาความตื่นเต้น (Sensation Seeking) วัดจากตัวแปรสังเกตได้ 4 ตัว ได้แก่ การแสวงหาการผจญภัย (Thrill and Adventure Seeking) การแสวงหาประสบการณ์ (Experience Seeking) การไม่สามารถหักห้ามใจตนเอง (Disinhibition) ความรู้สึกเบื่อหน่ายง่าย (Boredom Susceptibility)

2.2 ตัวแปรแฝงภายใน 4 ตัว ได้แก่ ความคาดหวังทางบวกจากการดื่ม (Positive Outcome Expectancy) ความคาดหวังทางลบจากการดื่ม (Negative Outcome Expectancy) แรงจูงใจในการดื่ม (Drinking Motive) พฤติกรรมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ (Alcohol Use)

2.2.1 ความคาดหวังทางบวกจากการดื่ม (Positive Outcome Expectancy) วัดจากตัวแปรสังเกตได้ 4 ตัว ได้แก่ การส่งเสริมสัมพันธ์ทางสังคม (Social Facilitation) การเพิ่มความสนุกสนาน (Fun Effects) การลดความตึงเครียด (Tension Reduction Effects) การเพิ่มสมรรถภาพทางเพศ (Sexual Effects)

2.2.2 ความคาดหวังทางลบจากการดื่ม (Negative Outcome Expectancy) วัดจากตัวแปรสังเกตได้ 4 ตัว ได้แก่ ผลกระทบทางลบต่อสังคม (Negative Social Effects) ผลกระทบทางลบต่ออารมณ์ (Negative Emotional Effects) ผลกระทบทางลบต่อร่างกาย (Physical Impairment Effects) และผลกระทบทางลบต่อความคิด (Cognitive Impairment Effects)

2.2.3 แรงจูงใจในการดื่ม (Drinking Motives) วัดจากตัวแปรสังเกตได้ 4 ตัวได้แก่ แรงจูงใจส่งเสริม (Enhancement Motives) แรงจูงใจทางสังคม (Social Motives) แรงจูงใจเพื่อการเผชิญปัญหา (Coping Motives) และแรงจูงใจคล้อยตาม (Conformity Motives)

2.2.4 พฤติกรรมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ (Drinking Behavior) วัดจากตัวแปรสังเกตได้ 1 ตัวได้แก่ พฤติกรรมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์

การสร้างและการตรวจสอบเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล มีลักษณะเป็นแบบสอบถาม มี 6 ตอนคือ

ตอนที่ 1 ข้อมูลส่วนบุคคล

ตอนที่ 2 พฤติกรรมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์

ตอนที่ 3 แรงจูงใจในการดื่ม

ตอนที่ 4 ความคาดหวังทางบวกจากการดื่ม

ตอนที่ 5 ความคาดหวังทางลบจากการดื่ม

ตอนที่ 6 การแสวงหาความตื่นเต้นในการดื่ม

1. การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

มีส่วนประกอบและวิธีการสร้างดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลส่วนบุคคล มีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ อายุ เพศ และชั้นปี

ตอนที่ 2 พฤติกรรมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ หมายถึง ลักษณะการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ที่แสดงออกมาในรูปแบบของปริมาณ ความถี่และระดับปัญหาของการดื่มแอลกอฮอล์ ที่มีผลกระทบต่อร่างกาย จิตใจ และสังคม ทำให้ไม่สามารถทำกิจกรรมต่าง ๆ ตามปกติได้ แบ่งเป็นแบบเสี่ยงต่ำ แบบเสี่ยงสูง แบบอันตราย และแบบติด ประเมินได้จากแบบประเมินพฤติกรรมการดื่มของ World Health Organization (WHO: 2001, pp. 17 - 20)

ข้อที่ 1 ความถี่ในการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์

ไม่เคยเลย	เท่ากับ 0 คะแนน
นาน ๆ ครั้ง	เท่ากับ 1 คะแนน
2 - 4 ครั้งต่อเดือน	เท่ากับ 2 คะแนน
2-3 ครั้งต่อสัปดาห์	เท่ากับ 3 คะแนน
4 ครั้งต่อสัปดาห์หรือมากกว่า	เท่ากับ 4 คะแนน

ข้อที่ 2 ปริมาณการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ (แก้ว) 1 แก้ว (1 Drink) หมายถึง ปริมาณแอลกอฮอล์ที่เท่ากันในเครื่องดื่มชนิดต่าง ๆ คือ เบียร์ 1 แก้ว (285 ม.ล.) มีแอลกอฮอล์ 5% ; ไวน์ 1 แก้วเล็ก (100 ม.ล.) มีแอลกอฮอล์ 12% ; เหล้า 1 แก้ว (30 ม.ล.) มีแอลกอฮอล์ 40%

- 1 - 2 แก้ว เท่ากับ 0 คะแนน
 3 - 4 แก้ว เท่ากับ 1 คะแนน
 5 - 6 แก้ว เท่ากับ 2 คะแนน
 7 - 9 แก้ว เท่ากับ 3 คะแนน
 10 แก้วหรือมากกว่า เท่ากับ 4 คะแนน
- ข้อที่ 3 ความถี่ของการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในปริมาณมากกว่า 6 แก้วขึ้นไป
- ไม่เคยเลย เท่ากับ 0 คะแนน
 นาน ๆ ครั้ง เท่ากับ 1 คะแนน
 เดือนละครั้ง เท่ากับ 2 คะแนน
 สัปดาห์ละครั้ง เท่ากับ 3 คะแนน
 วันละครั้งหรือเกือบทุกวัน เท่ากับ 4 คะแนน
- ข้อที่ 4 - 6 ภาวะติดแอลกอฮอล์ทางด้านร่างกายและจิตใจ ได้แก่ ดื่มแบบติดลม
 ดื่มจนไม่สามารถตื่นนอนตอนเช้าได้และต้องดื่มก่อนการดำเนินชีวิตตามปกติ
- ไม่เคยเลย เท่ากับ 0 คะแนน
 นาน ๆ ครั้ง เท่ากับ 1 คะแนน
 เดือนละครั้ง เท่ากับ 2 คะแนน
 สัปดาห์ละครั้ง เท่ากับ 3 คะแนน
 วันละครั้งหรือเกือบทุกวัน เท่ากับ 4 คะแนน
- ข้อที่ 7 - 8 ความถี่ของพฤติกรรมที่เป็นปัญหาที่เกี่ยวข้องเนื่องจากการดื่มเครื่องดื่ม
 แอลกอฮอล์ต่อตนเอง ได้แก่ รู้สึกเสียใจจากพฤติกรรมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ และทำอะไรไม่ได้
 ในขณะหรือภายหลังจากการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์
- ไม่เคยเลย เท่ากับ 0 คะแนน
 นาน ๆ ครั้ง เท่ากับ 1 คะแนน
 เดือนละครั้ง เท่ากับ 2 คะแนน
 สัปดาห์ละครั้ง เท่ากับ 3 คะแนน
 วันละครั้งหรือเกือบทุกวัน เท่ากับ 4 คะแนน
- ข้อที่ 9 - 10 ความถี่ของพฤติกรรมที่เป็นปัญหาที่เกี่ยวข้องเนื่องจากการดื่มเครื่องดื่ม
 แอลกอฮอล์ต่อผู้อื่น
- ไม่เคยเลย เท่ากับ 0 คะแนน
 เคย แต่ก่อนหน้าช่วง 1 ปีที่ผ่านมา เท่ากับ 2 คะแนน
 เคย แต่นานมาแล้ว เท่ากับ 4 คะแนน

คะแนนพฤติกรรมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์เป็นคะแนนรวมจากแบบสอบถามทั้ง 10 ข้อ สามารถแปลความหมายของคะแนนแบ่งเป็น 4 แบบ ได้ดังนี้

- คะแนน 0 - 7 คะแนน หมายถึง กลุ่มที่ดื่มแบบเสี่ยงต่ำ (Low Risk Drinking)
 คะแนน 8 - 15 คะแนน หมายถึง กลุ่มที่ดื่มแบบเสี่ยงสูง (Hazardous Drinking)
 คะแนน 16 - 19 คะแนน หมายถึง กลุ่มที่ดื่มแบบอันตราย (Harmful Drinking)
 คะแนน ≥ 20 คะแนน หมายถึง กลุ่มที่ดื่มแบบติด (Alcohol Dependence)

ตอนที่ 3 แรงจูงใจในการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ พัฒนาขึ้นเป็นภาษาไทยจากแบบวัดแรงจูงใจในการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ (DMQR) ของ Cooper (1994) ประกอบด้วย 4 องค์ประกอบ ได้แก่ แรงจูงใจส่งเสริม (Enhancement Motives) แรงจูงใจทางสังคม (Social Motives) แรงจูงใจเพื่อการเผชิญปัญหา (Coping Motives) และแรงจูงใจคล้อยตาม (Conformity Motives) โดยมีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับคือ น้อยที่สุด น้อย ปานกลาง มากและมากที่สุด โดยมีเกณฑ์แปลความหมายและให้คะแนนดังนี้

ตัวอย่างแบบสอบถามเกี่ยวกับแรงจูงใจในการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์

ข้อ	สถานการณ์แรงจูงใจ	น้อยที่สุด	น้อย	ปานกลาง	มาก	มากที่สุด
0	ฉันดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์เพราะชอบความรู้สึกที่เกิดขึ้นขณะดื่ม					
00	การดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ทำให้ฉันรู้สึกตื่นเต้นและสนุกสนาน					

ความหมายของคำตอบ มีดังนี้

น้อยที่สุด	หมายถึง	ข้อความนั้นไม่ตรงกับความรู้สึกของนักศึกษาหรือตรงกับความรู้สึกน้อยที่สุด
น้อย	หมายถึง	ข้อความนั้นส่วนใหญ่ไม่ตรงกับความรู้สึกของนักศึกษา
ปานกลาง	หมายถึง	ข้อความนั้นนักศึกษาไม่สามารถตัดสินใจได้ว่าตรงกับความรู้สึกหรือไม่ตรงกับความรู้สึกต่อกับข้อความนั้น
มาก	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับความรู้สึกของนักศึกษาเป็นส่วนใหญ่
มากที่สุด	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับความรู้สึกของนักศึกษาทุกประการ

เกณฑ์การตรวจให้คะแนนและการแปลความหมายของคะแนน

เกณฑ์การตรวจให้คะแนน

คำตอบ	ระดับคะแนน
น้อยที่สุด	1
น้อย	2
ปานกลาง	3
มาก	4
มากที่สุด	5

เกณฑ์การแปลความหมายของคะแนน

การแปลความหมายระดับการวัดข้อมูลประเภทอันตรภาคชั้น (Interval Scale)

สามารถใช้เกณฑ์เฉลี่ยในการแปลความหมายค่าคะแนน ดังนี้

คะแนนเฉลี่ย การแปลความหมาย

1.00 – 1.50 นักศึกษามีแรงจูงใจในการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในระดับต่ำ

1.51 – 2.50 นักศึกษามีแรงจูงใจในการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ส่วนใหญ่อยู่ในระดับต่ำ

2.51 – 3.50 นักศึกษามีแรงจูงใจในการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในระดับปานกลาง

3.51 – 4.50 นักศึกษามีแรงจูงใจในการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ส่วนใหญ่อยู่ในระดับสูง

4.51 – 5.00 นักศึกษามีแรงจูงใจในการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในระดับสูง

ตอนที่ 4 ความคาดหวังจากการดื่ม (Alcohol Outcome Expectancy Questionnaire)

พัฒนาเป็นภาษาไทยจากแบบวัดความคาดหวังของ Leigh and Stacy (1993) ที่ประกอบด้วย ความคาดหวังทางบวก (Positive Expectancies) และความคาดหวังทางลบ (Negative Expectancies) จากการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์

ความคาดหวังทางบวกประกอบด้วย 4 องค์ประกอบได้แก่ การส่งเสริมสัมพันธ์ทางสังคม (Social Facilitation) การเพิ่มความสุขสนุกสนาน (Fun Effects) การเพิ่มสมรรถภาพทางเพศ (Sexual Effects) และการลดความตึงเครียด (Tension Reduction) โดยมีลักษณะเป็น

มาตรฐานค่า 5 ระดับ คือ ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง ไม่เห็นด้วย ไม่แน่ใจ เห็นด้วย และเห็นด้วยอย่างยิ่ง มีเกณฑ์แปลความหมายและให้คะแนนดังนี้

ตัวอย่างแบบสอบถามเกี่ยวกับความคาดหวังทางบวกจากการดื่ม

ข้อ	สถานการณ์ความคาดหวังทางบวก	ไม่เห็นด้วย อย่างยิ่ง	ไม่เห็น ด้วย	ไม่แน่ใจ	เห็นด้วย	เห็นด้วย อย่างยิ่ง
0	การดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์จะทำให้ สังคมยอมรับฉันมากขึ้น					
00	การดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์จะทำให้ กล้าพูดคุยกับเพศตรงข้ามได้ง่ายขึ้น					

ความหมายของคำตอบ มีดังนี้

ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง หมายถึง นักเรียนไม่เห็นด้วยกับข้อความนั้นเลย

ไม่เห็นด้วย หมายถึง นักเรียนส่วนใหญ่ไม่เห็นด้วยกับข้อความนั้น

ไม่แน่ใจ หมายถึง นักเรียนไม่สามารถตัดสินใจได้ว่าเห็นด้วยหรือไม่เห็นด้วย
กับข้อความนั้น

เห็นด้วย หมายถึง นักเรียนเห็นด้วยกับข้อความนั้นเป็นส่วนใหญ่

เห็นด้วยอย่างยิ่ง หมายถึง นักเรียนเห็นด้วยกับข้อความนั้นทุกประการ

เกณฑ์การตรวจให้คะแนนและการแปลความหมายของคะแนน

เกณฑ์การตรวจให้คะแนน

คำตอบ	ระดับคะแนน
ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง	1
ไม่เห็นด้วย	2
ไม่แน่ใจ	3
เห็นด้วย	4
เห็นด้วยอย่างยิ่ง	5

เกณฑ์การแปลความหมายของคะแนน

การแปลความหมายระดับการวัดข้อมูลประเภทอันตรภาคชั้น (Interval Scale) สามารถใช้เกณฑ์เฉลี่ยในการแปลความหมายค่าคะแนน ดังนี้

คะแนนเฉลี่ย	การแปลความหมาย
1.00 – 1.50	นักศึกษามีความคาดหวังทางบวกจากการดื่มในระดับต่ำ
1.51 – 2.50	นักศึกษามีความคาดหวังทางบวกจากการดื่มส่วนใหญ่อยู่ในระดับต่ำ
2.51 – 3.50	นักศึกษามีความคาดหวังทางบวกจากการดื่มในระดับปานกลาง
3.51 – 4.50	นักศึกษามีความคาดหวังทางบวกจากการดื่มส่วนใหญ่อยู่ในระดับสูง
4.51 – 5.00	นักศึกษามีความคาดหวังทางบวกจากการดื่มในระดับสูง

ตอนที่ 5 ความคาดหวังทางลบ (Negative Outcome Expectancies) ประกอบด้วย 4 องค์ประกอบได้แก่ ผลกระทบต่อสังคมทางลบ (Negative Social Effects) ผลกระทบต่ออารมณ์ทางลบ (Negative Emotion Effects) ผลกระทบทางลบต่อร่างกาย (Physical Impairment Effects) และผลกระทบทางลบต่อความคิด (Cognitive Impairment Effects) โดยมีลักษณะเป็นมาตราประมาณค่า 5 ระดับคือ คือ ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง ไม่เห็นด้วย ไม่แน่ใจ เห็นด้วย และ เห็นด้วยอย่างยิ่ง โดยมีเกณฑ์แปลความหมายและให้คะแนนดังนี้

ตัวอย่างแบบสอบถามเกี่ยวกับความคาดหวังทางลบจากการดื่ม

ข้อ	สถานการณ์ความคาดหวังทางลบ	ไม่เห็นด้วย อย่างยิ่ง	ไม่เห็น ด้วย	ไม่แน่ใจ	เห็นด้วย	เห็นด้วย อย่างยิ่ง
0	การดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์จะทำให้ฉันรู้สึกไม่สบาย เกิดอาการเจ็บป่วย					
00	การดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์จะทำให้ฉันได้รับอุบัติเหตุที่ไม่คาดคิด					

ความหมายของคำตอบ มีดังนี้

ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง หมายถึง นักศึกษาไม่เห็นด้วยกับข้อความนั้นเลย

ไม่เห็นด้วย หมายถึง นักศึกษาส่วนใหญ่ไม่เห็นด้วยกับข้อความนั้น

ไม่แน่ใจ หมายถึง นักศึกษาไม่สามารถตัดสินใจได้ว่าเห็นด้วยหรือไม่เห็นด้วยกับข้อความนั้น

เห็นด้วย หมายถึง นักศึกษาเห็นด้วยกับข้อความนั้นเป็นส่วนใหญ่
 เห็นด้วยอย่างยิ่ง หมายถึง นักศึกษาเห็นด้วยกับข้อความนั้นทุกประการ
 เกณฑ์การตรวจให้คะแนนและการแปลความหมายของคะแนน
 เกณฑ์การตรวจให้คะแนน

คำตอบ	ระดับคะแนน
ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง	1
ไม่เห็นด้วย	2
ไม่แน่ใจ	3
เห็นด้วย	4
เห็นด้วยอย่างยิ่ง	5

เกณฑ์การแปลความหมายของคะแนน

การแปลความหมายระดับการวัดข้อมูลประเภทอันตรภาคชั้น (Interval Scale) สามารถใช้เกณฑ์เฉลี่ยในการแปลความหมายค่าคะแนน ดังนี้

คะแนนเฉลี่ย	การแปลความหมาย
1.00 – 1.50	นักศึกษามีความคาดหวังทางลบต่อการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในระดับต่ำ
1.51 – 2.50	นักศึกษามีความคาดหวังทางลบต่อการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ส่วนใหญ่อยู่ในระดับต่ำ
2.51 – 3.50	นักศึกษามีความคาดหวังทางลบต่อการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในระดับปานกลาง
3.51 – 4.50	นักศึกษามีความคาดหวังทางลบต่อการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ส่วนใหญ่อยู่ในระดับสูง
4.51 – 5.00	นักศึกษามีความคาดหวังทางลบต่อการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในระดับสูง

ตอนที่ 6 การแสวงหาความตื่นเต้นในการดื่ม พัฒนาขึ้นเป็นภาษาไทยจาก แบบวัด SSS-V ของ Zuckerman (1994) ประกอบด้วย 4 ด้าน คือ การแสวงหาการผจญภัย (Thrill and adventure Seeking) การแสวงหาประสบการณ์ (Experience Seeking) การไม่สามารถหักห้ามใจตนเอง (Disinhibition) และความรู้สึกเบื่อหน่ายง่าย (Boredom Susceptibility) โดยมีลักษณะเป็น

มาตรฐานค่า 5 ระดับ คือ คือ ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง ไม่เห็นด้วย ไม่แน่ใจ เห็นด้วย และเห็นด้วยอย่างยิ่ง โดยมีเกณฑ์แปลความหมายและให้คะแนนดังนี้

ตัวอย่างแบบสอบถามเกี่ยวกับการแสวงหาความตื่นตัวในการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์

ข้อ	สถานการณ์แสวงหาความตื่นตัว	ไม่เห็นด้วย อย่างยิ่ง	ไม่เห็น ด้วย	ไม่แน่ใจ	เห็นด้วย	เห็นด้วย อย่างยิ่ง
0	ฉันดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์เพราะทำให้ฉันกล้าทำกิจกรรมที่เป็นอันตรายและมีความเสี่ยง					
00	ฉันชอบงานเลี้ยงที่มีการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์และได้ปลดปล่อยอย่างเต็มที่					

ความหมายของคำตอบ มีดังนี้

ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง หมายถึง นักศึกษาไม่เห็นด้วยกับข้อความนั้นเลย

ไม่เห็นด้วย หมายถึง นักศึกษาส่วนใหญ่ไม่เห็นด้วยกับข้อความนั้น

ไม่แน่ใจ หมายถึง นักศึกษาไม่สามารถตัดสินใจได้ว่าเห็นด้วยหรือไม่เห็นด้วยกับข้อความนั้น

เห็นด้วย หมายถึง นักศึกษาเห็นด้วยกับข้อความนั้นเป็นส่วนใหญ่

เห็นด้วยอย่างยิ่ง หมายถึง นักศึกษาเห็นด้วยกับข้อความนั้นทุกประการ

เกณฑ์การตรวจให้คะแนนและการแปลความหมายของคะแนน

เกณฑ์การตรวจให้คะแนน

คำตอบ	ระดับคะแนน
ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง	1
ไม่เห็นด้วย	2
ไม่แน่ใจ	3
เห็นด้วย	4
เห็นด้วยอย่างยิ่ง	5

เกณฑ์การแปลความหมายของคะแนน

การแปลความหมายระดับการวัดข้อมูลประเภทอันตรภาคชั้น (Interval Scale) สามารถใช้เกณฑ์เฉลี่ยในการแปลความหมายค่าคะแนน ดังนี้

คะแนนเฉลี่ย การแปลความหมาย

- 1.00 – 1.50 นักศึกษามีความรู้ต้องการแสวงหาความตื่นเต้นในระดับต่ำ
- 1.51 – 2.50 นักศึกษามีความรู้ต้องการแสวงหาความตื่นเต้นส่วนใหญ่อยู่ในระดับต่ำ
- 2.51 – 3.50 นักศึกษามีความรู้ต้องการแสวงหาความตื่นเต้นในระดับปานกลาง
- 3.51 – 4.50 นักศึกษามีความรู้ต้องการแสวงหาความตื่นเต้นส่วนใหญ่อยู่ในระดับสูง
- 4.51 – 5.00 นักศึกษามีความรู้ต้องการแสวงหาความตื่นเต้นในระดับสูง

2. การตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

การตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้

2.1 การตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity)

นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นเป็นภาษาไทย ไปให้ผู้เชี่ยวชาญด้านเนื้อหาประกอบด้วย นักวิจัย วัตถุประสงค์และประเมินผล และนักสถิติ จำนวน 3 ท่าน ได้แก่ รองศาสตราจารย์ ดร. เสรี ชัดเข้ม รองศาสตราจารย์ ดร.สุพิมพ์ ศรีพันธ์วรสกุล และ ดร. ภัทราวดี มากมี ตรวจสอบความสอดคล้องของ ข้อคำถามกับนิยาม ความชัดเจนของภาษา และความครอบคลุมของเนื้อหาที่ต้องการวัดแล้วนำผลการพิจารณาคำนวณหาค่า IOC (Item of Congruence) เพื่อคัดเลือกข้อคำถามที่มีความตรงเชิงเนื้อหาโดยกำหนดเกณฑ์การพิจารณาค่าเฉลี่ยตั้งแต่ 0.50 ขึ้นไป และปรับแก้ภาษาของข้อคำถามตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ ในการคำนวณค่า IOC ด้านเนื้อหาของข้อคำถามโดยจำแนกตามตัวแปรจากแบบสอบถามที่สร้างขึ้นทั้งหมด 96 ข้อ หลังจากให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบ แบบสอบถามชุดนี้ คงเหลือข้อคำถามจำนวน 91 ข้อ โดยแบ่งเป็นข้อคำถาม พฤติกรรมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ จำนวน 10 ข้อ แรงจูงใจในการดื่มจำนวน 18 ข้อ ความคาดหวังทางบวก จำนวน 18 ข้อ ความคาดหวังทางลบ จำนวน 20 ข้อ และการแสวงหาความตื่นเต้นจำนวน 25 ข้อ สรุปได้ดังในตารางที่ 3 (รายละเอียดในภาคผนวก ข)

ตารางที่ 3 ค่า IOC ด้านเนื้อหาของข้อคำถามจำแนกตามตัวแปรแฝง

ตัวแปร	จำนวนข้อคำถาม	ค่า IOC
พฤติกรรมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์	10 ข้อ	เท่ากับ 1.00 ทุกข้อ
แรงจูงใจในการดื่ม	18 ข้อ	อยู่ระหว่าง .67 - 1.00
ความคาดหวังทางบวกจากการดื่ม	18 ข้อ	อยู่ระหว่าง .67 - 1.00
ความคาดหวังทางลบจากการดื่ม	20 ข้อ	อยู่ระหว่าง .67 - 1.00
การแสวงหาความตื่นเต้น	25 ข้อ	อยู่ระหว่าง .67 - 1.00

2.2 การแปลภาษา (Language translation)

นำแบบสอบถามที่ผ่านผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหาแล้ว ไปแปลเป็นภาษาลาว และนำแบบสอบถามดังกล่าวไปให้ผู้เชี่ยวชาญที่เป็นอาจารย์สอนที่มีความรู้ด้านภาษาลาวและภาษาไทยเป็นอย่างดี จำนวน 3 คน ได้แก่ Mr. Thongthaine Vatthanavong, Mr. Nittha Boupha และ Mr. Daovone Keomany ตรวจสอบความสอดคล้องด้านความหมายของภาษา แล้วนำผลการพิจารณามาค่า IOC (Index of congruence) เพื่อคัดเลือกข้อคำถามที่มีความตรงตามความหมายเดิมโดยกำหนดเกณฑ์การพิจารณาค่าเฉลี่ยมากกว่า 0.5 ขึ้นไป ซึ่งพบว่า ข้อคำถามมีค่า IOC มากกว่า .50 ทุกข้อ แบบสอบถามชุดนี้คงเหลือข้อคำถามจำนวน 91 ข้อ เท่าเดิม และมีการปรับแก้เพียงเล็กน้อย

2.3 การตรวจสอบความเที่ยงเชิงความสอดคล้องภายใน (Internal Consistency Reliability)

นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขและแปลเป็นภาษาลาวแล้ว ไปทดลองใช้ (Try Out) กับนักศึกษาปริญญาตรีมหาวิทยาลัยแห่งชาติลาว ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างจำนวน 30 คน เพื่อนำข้อมูลมาวิเคราะห์หาความเที่ยงเชิงความสอดคล้องภายในด้วยวิธีหาค่าสัมประสิทธิ์ แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's Alpha Coefficient) โดยพิจารณาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาที่มีค่าแต่ 0.70 ขึ้นไปและพิจารณาคัดเลือกข้อคำถามที่มีค่าดัชนีที่มีค่าอำนาจจำแนกแต่ 0.20 ขึ้นไป (สุวิมล ติรภานันท์, 2551) ในส่วนแบบสอบถามพฤติกรรมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์นั้นเนื่องจากว่า เป็นการสอบถามข้อเท็จจริงของของนักศึกษาต่อการดื่ม ตามเกณฑ์ของ องค์การอนามัยโลก ที่เป็นลักษณะคำตอบให้เลือกตอบ แล้วนำเอาผลที่ได้ไปหาคะแนนรวมเป็นพฤติกรรมการดื่ม อีกทั้ง แบบสอบถามดังกล่าวยังได้รับการยอมรับจากทั่วโลก และได้รับการแปลเป็นภาษาไทยจากกรมสุขภาพจิต ดังนั้น จึงหาความเที่ยง และค่าอำนาจจำแนกเฉพาะตอนของแรงจูงใจในการดื่ม ความคาดหวังทางบวกจาก

การตีความคาดหวังทางลบจากการตีพิมพ์ และการแสวงหาความตื่นเต้น ในการประเมินความเที่ยงสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค ใช้หลักแห่งความชัดเจน (Rules of thumb) ที่ George and Mallery, (2010) เสนอดังนี้

สัมประสิทธิ์แอลฟา (α)	ระดับความเที่ยง
มากกว่า .90	ดีมาก
.80 - .89	ดี
.70 - .79	พอใช้
.60 - .69	ส่วนใหญ่พอใช้
.50 - .59	ส่วนใหญ่ต่ำ
ต่ำกว่า .50	ไม่สามารถยอมรับได้

เมื่อพิจารณาคัดเลือกข้อคำถามโดยคัดเลือกข้อคำถามที่มีค่าดัชนีอำนาจจำแนกมากกว่า .20 ขึ้นไป พบว่า จากทั้งหมด 91 ข้อ มีข้อคำถามที่ไม่ผ่านเกณฑ์คือ ข้อคำถามเกี่ยวกับแรงจูงใจในการตีพิมพ์ มี 2 ข้อได้แก่ ข้อที่ 5 และ 17 ความคาดหวังทางบวก ได้แก่ ข้อที่ 6 ความคาดหวังทางลบ ได้แก่ ข้อที่ 15 และการแสวงหาความตื่นเต้นได้แก่ ข้อที่ 3, 6, 11, 16, 21 และ 25 ซึ่งข้อคำถามดังกล่าวนี้ ถูกตัดออกจากแต่ละส่วนของแบบสอบถามฉบับนี้ หลังจากคัดเลือกข้อคำถามโดยพิจารณาค่าดัชนีอำนาจจำแนก ได้แบบสอบถาม 1 ชุด ได้ข้อคำถามที่สมบูรณ์จำนวน 79 ข้อ โดยแบ่งเป็นข้อคำถาม แรงจูงใจในการตีพิมพ์จำนวน 16 ข้อ ความคาดหวังทางบวกจากการตีพิมพ์ จำนวน 17 ข้อ ความคาดหวังทางลบจากการตีพิมพ์ จำนวน 19 ข้อ การแสวงหาความตื่นเต้นจำนวน 17 ข้อ และพฤติกรรม การตีพิมพ์เครื่องตีพิมพ์แอลกอฮอล์จำนวน 10 ข้อ สรุปได้ดังในตารางที่ 4 (รายละเอียดในภาคผนวก ข และ ช)

ตารางที่ 4 ค่าอำนาจจำแนกของข้อคำถามจำแนกตามตัวแปรแฝง

ตัวแปร	จำนวนข้อคำถาม	ค่าอำนาจจำแนก
แรงจูงใจในการตีพิมพ์	16 ข้อ	.366 - .666
ความคาดหวังทางบวกจากการตีพิมพ์	17 ข้อ	.238 - .672
ความคาดหวังทางลบจากการตีพิมพ์	19 ข้อ	.226 - .666
การแสวงหาความตื่นเต้น	17 ข้อ	.225 - .726

ตารางที่ 5 ค่าความเที่ยงแบบสอบถามจำแนกตามตัวแปรแฝง

ตัวแปร	จำนวนข้อคำถาม	ค่าความเชื่อมั่น	ระดับ
แรงจูงใจในการดื่ม	16 ข้อ	.829	ดี
ความคาดหวังทางบวกจากการดื่ม	17 ข้อ	.821	ดี
ความคาดหวังทางลบจากการดื่ม	19 ข้อ	.818	ดี
การแสวงหาความตื่นเต้น	17 ข้อ	.780	พอใช้
รวมทั้งฉบับ	69	.861	ดี

จากตารางที่ 5 การวิเคราะห์ความเที่ยงเชิงความสอดคล้องภายในด้วยวิธีการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค พบว่า ค่าสัมประสิทธิ์ความเที่ยงอยู่ระหว่าง .780 - .861 แสดงว่าแบบวัดมีคุณภาพในด้านความสอดคล้องภายในตั้งแต่ระดับพอใช้ถึงระดับดี ดังนั้น แบบสอบถามที่นำไปใช้ในการเก็บข้อมูล 69 ข้อ และพฤติกรรมการดื่มอีก 10 ข้อ รวมทั้งหมดเป็น 79 ข้อคำถาม

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการวิจัยนี้ ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลดังนี้

1. นำหนังสือขอความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากวิทยาลัยวิทยาการวิจัยและวิทยาการปัญญา มหาวิทยาลัยบูรพา ถึงกระทรวงศึกษาธิการและกีฬา สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว เพื่อเป็นหลักฐานในการขอหนังสือความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล
2. นำหนังสือความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากกระทรวงศึกษาธิการและกีฬา สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว และหนังสือขอความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากวิทยาลัยวิทยาการวิจัยและวิทยาการปัญญา มหาวิทยาลัยบูรพาถึง มหาวิทยาลัยในสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว ที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง เพื่อขออนุญาตเก็บข้อมูลในการวิจัย
3. ติดต่อ มหาวิทยาลัยที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง เพื่อกำหนดเวลาและสถานที่ในการเดินทางไปเก็บข้อมูล
4. นำแบบสอบถามจำนวน 500 ฉบับ ไปเก็บรวบรวมข้อมูลกับนักศึกษาที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง ในห้องเรียนแต่ละแห่งตามที่ได้นัดหมายไว้ ซึ่งผู้วิจัยได้ลงไปเก็บข้อมูลด้วยตนเอง ก่อนที่นักศึกษาจะตอบแบบสอบถาม ผู้วิจัยได้ชี้แจงวัตถุประสงค์ในการวิจัย และอธิบายวิธีการตอบแบบสอบถามให้นักศึกษากลุ่มตัวอย่างทราบ เพื่อให้ได้ประเด็นและแบบสอบถามที่สมบูรณ์

5. นำแบบสอบถามที่รวบรวมได้ ตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถาม ได้แบบสอบถามที่ใช้ได้จำนวน 500 ฉบับ และนำผลการตอบมาลงรหัส เพื่อเตรียมการนำไปวิเคราะห์ข้อมูลต่อไป

การวิเคราะห์ข้อมูล

เมื่อข้อมูลมีความพร้อมที่จะวิเคราะห์แล้ว ผู้วิจัยดำเนินการวิเคราะห์ด้วยวิธีการวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติ ดังนี้

1. วิเคราะห์สถิติพื้นฐาน เพื่อให้ทราบลักษณะของกลุ่มตัวอย่าง ลักษณะการแจกแจงของตัวแปร โดยใช้ค่าสถิติพื้นฐาน ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าสัมประสิทธิ์การกระจาย ความเบ้ ความโด่ง
2. วิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรสังเกตได้ โดยใช้ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ Pearson ให้ได้เมตริกสหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปร เพื่อตรวจสอบข้อมูลก่อนนำไปวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันของตัวแปรแฝงในแต่ละด้าน
3. วิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยัน (Confirmatory Factor Analysis) เพื่อตรวจสอบความตรงเชิงโครงสร้าง (Construct Validity) ของโมเดลการวัดตัวแปรแฝงในแต่ละด้าน ได้แก่ การแสวงหาความตื่นเต้น ความวิตกกังวลทางสังคม ความคาดหวังทางบวก ความคาดหวังทางลบ แรงจูงใจในการดื่ม และพฤติกรรมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ประมาณค่าพารามิเตอร์ด้วยวิธี Maximum likelihood วิเคราะห์เส้นทางอิทธิพล (Path Analysis) เพื่อตรวจสอบความสอดคล้องของโมเดลสมการโครงสร้างตามทฤษฎีกับข้อมูลเชิงประจักษ์ โมเดลที่ใช้ในการวิเคราะห์ คือ โมเดลความสัมพันธ์เชิงสาเหตุพฤติกรรมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของนักศึกษาระดับปริญญาตรี สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว ซึ่งประกอบด้วยตัวแปรแฝง 5 ตัว ได้แก่ การแสวงหาความตื่นเต้น ความวิตกกังวลทางสังคม ความคาดหวังทางบวก ความคาดหวังทางลบ แรงจูงใจในการดื่ม และพฤติกรรมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ผลการวิเคราะห์นำเสนอในรูปแบบของการวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปร และค่าสัมประสิทธิ์อิทธิพลของตัวแปรสาเหตุที่มีต่อพฤติกรรมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ค่าสถิติสำคัญในการตรวจสอบความสอดคล้องระหว่างโมเดลทางทฤษฎีกับข้อมูลเชิงประจักษ์ ประกอบด้วย (Kline, 2011)

3.1 ความคลาดเคลื่อนมาตรฐานและสหสัมพันธ์ของค่าประมาณพารามิเตอร์ (Standard Errors and Correlations of Estimates) ผลจากการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรม LISREL จะให้ค่าพารามิเตอร์ ความคลาดเคลื่อนมาตรฐาน ค่าสถิติที และสหสัมพันธ์ระหว่างค่าประมาณที่ได้มีนัยสำคัญ แสดงว่า ความคลาดเคลื่อนมาตรฐานมีขนาดเล็ก สหสัมพันธ์ระหว่างค่าประมาณมีค่าไม่สูง แสดงว่าเป็นโมเดลที่ดีพอ

3.2 สหสัมพันธ์พหุคูณและสัมประสิทธิ์การพยากรณ์ (Multiple Correlations and Coefficients of Determination) เป็นค่าสัมสัมพันธ์พหุคูณ และสัมประสิทธิ์การพยากรณ์สำหรับตัวแปรสังเกตได้ รวมทั้งสัมประสิทธิ์การพยากรณ์ของสมการโครงสร้างด้วย ค่าสถิติเหล่านี้ควรมีค่าสูงสุดไม่เกิน 1.00 และค่าที่สูง แสดงว่า โมเดลมีความตรง

3.3 ค่าสถิติวัดระดับความสอดคล้อง (Goodness of Fit Measures) ค่าสถิติในกลุ่มนี้ใช้ตรวจสอบความตรงของโมเดลเป็นภาพรวมทั้งหมด นอกจากนี้ค่าสถิติวัดระดับความกลมกลืนยังใช้ประโยชน์ในการเปรียบเทียบโมเดลที่แตกต่างสองโมเดลได้ด้วยว่า โมเดลใดมีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์มากกว่ากัน ค่าสถิติในกลุ่มนี้มี 6 ประเภทดังนี้

3.3.1 ค่าสถิติไค-สแควร์ (Chi-Square Statistics) เป็นค่าสถิติที่ใช้ทดสอบสมมติฐานทางสถิติว่าฟังก์ชันระดับความสอดคล้องมีค่าเป็นศูนย์ ถ้าค่าสถิติไค-สแควร์มีค่าต่ำยิ่งมีค่าใกล้เคียงศูนย์มากเท่าไรหรือค่าใกล้เคียงกับจำนวนองศาแห่งความอิสระ (Degree of Freedom) แสดงว่า โมเดลทางทฤษฎีสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์

3.3.2 ดัชนีวัดระดับความสอดคล้อง (Goodness of Fit Index: GFI) ดัชนี GFI มีค่ามากกว่า 0.90 แสดงว่า โมเดลทฤษฎีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์

3.3.3 ดัชนีวัดระดับความสอดคล้องที่ปรับแก้แล้ว (Adjusted Goodness of Fit Index : AGFI) เมื่อนำดัชนี GFI มาปรับแก้ โดยคำนึงถึงขนาดขององศาอิสระ (df) รวมถึงจำนวนตัวแปร และขนาดของกลุ่มตัวอย่าง ค่าดัชนี AGFI มีค่ามากกว่า 0.90 แสดงว่า โมเดลทางทฤษฎีมีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์

3.3.4 ดัชนีวัดระดับความสอดคล้องเปรียบเทียบ (Comparative Fit Index: CFI) มีค่าอยู่ระหว่าง 0 ถึง 1 และดัชนี CFI ที่เข้าใกล้ 1 แสดงว่าโมเดลทางทฤษฎีมีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์

3.3.5 ค่ารากของค่าเฉลี่ยกำลังสองของความคลาดเคลื่อนมาตรฐาน (Standardized Root Mean Square Residuals: Standardized RMR) เป็นค่าบอกความคลาดเคลื่อนของโมเดล มีค่าต่ำกว่า 0.80 แสดงว่า โมเดลทางทฤษฎีมีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์

3.3.6 ค่าความคลาดเคลื่อนในการประมาณค่าพารามิเตอร์ (Root Mean Square of Error Approximation: RMSEA) ค่าของ RMSEA มีค่าอยู่ระหว่าง 0 ถึง 1 และค่า RMSEA มีค่าต่ำกว่า .06 แสดงว่า โมเดลทางทฤษฎีมีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์

3.4 การวิเคราะห์เศษเหลือหรือความคลาดเคลื่อน (Analysis of Residuals) ในการตรวจสอบความตรงของโมเดลลิสเรล ใช้การวิเคราะห์เศษเหลือควบคู่กันไปกับดัชนีตัวอื่น ๆ ผลจากการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรมลิสเรล ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับความคลาดเคลื่อนมีหลายแบบ โดยที่

แต่ละแบบใช้ประโยชน์ในการตรวจสอบความสอดคล้องของโมเดลทางทฤษฎีกับข้อมูลเชิงประจักษ์ ดังนี้

3.4.1 เมทริกซ์ความคลาดเคลื่อนในการเทียบความสอดคล้อง (Fitted Residuals Matrix) หมายถึง เมทริกซ์ที่เป็นผลต่างของเมทริกซ์ S และ Σ ประกอบไปด้วยค่าความคลาดเคลื่อนทั้งในรูปคะแนนดิบและคะแนนมาตรฐาน ถ้าค่าความคลาดเคลื่อนในรูปคะแนนมาตรฐาน มีค่าต่ำกว่า 2.00 แสดงว่า โมเดลทางทฤษฎีมีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์

3.4.2 กราฟควิล็อต (Q - Plot) เป็นกราฟแสดงความสัมพันธ์ระหว่างค่าความคลาดเคลื่อนกับค่าควอไทล์ปกติ (Normal Quartiles) ถ้าได้เส้นกราฟมีความชันมากกว่าเส้นทแยงมุม ซึ่งเป็นเกณฑ์ในการเปรียบเทียบ แสดงว่า โมเดลมีความสอดคล้องกลมกลืนกับข้อมูลเชิงประจักษ์